

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

CURS 2022 - 2023

**ESCOLA EL SITJAR
LINYOLA**

ÍNDEX

0. Introducció

0.1. Presentació del document

0.2. Marc normatiu

1. Context sociolingüístic

1.1. Entorn lingüístic de l'alumnat i primeres conseqüències

1.2. Objectius generals del sistema educatiu

2. Tractament de les llengües

2.1. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge

2.1.1. La llengua, vehicle de comunicació i de convivència

2.1.2. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana

2.1.2.1. Llengua oral

2.1.2.2. Llengua escrita

2.1.2.3. Relació llengua oral i llengua escrita

2.1.2.4. La llengua en les diverses àrees

2.1.2.5. Continuïtat i coherència entre cicles i nivells

2.1.2.6. Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular:

2.1.2.7. Atenció de la diversitat

2.1.2.8. Avaluació del coneixement de la llengua

2.1.2.9. Materials didàctics

2.1.2.10 Metodologia lecto-escriptora

2.1.3. El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe

2.1.3.1. Informació multimèdia

2.1.3.2. Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum

2.2. La llengua castellana

2.2.1. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana:

2.2.1.1. Introducció de la llengua castellana

2.2.1.2. Llengua oral

2.2.1.3. Llengua escrita

2.2.1.4. Activitats d'ús

2.2.1.5. Castellà a les àrees no lingüístiques

2.2.1.6. Alumnat nouvingut

2.3. Altres llengües

2.3.1. Llengües estrangeres

2.3.1.1. Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa

2.3.1.1.1. Desplegament del currículum

2.3.1.1.2. Metodologia

2.3.1.1.3. Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

2.3.1.1.4. Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

2.3.1.1.5. L'ús de la llengua estrangera a l'aula

2.3.1.2. Estratègies d'ampliació de l'oferta de llengües estrangeres

2.3.1.2.2. Aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera

2.3.2. Llengües complementàries procedents de la nova immigració

2.4. Organització i gestió

2.4.1. Organització dels usos lingüístics

2.4.1.1. Llengua del centre

2.4.1.2. Documents de centre

2.4.1.3. Ús no sexista del llenguatge

2.4.1.4. Comunicació externa

2.4.1.5. Llengua de relació amb famílies

2.4.1.6. Educació no formal

2.4.1.6.1. Serveis d'educació no formal

2.4.1.6.2. Activitats extraescolars

2.4.1.7. Llengua i entorn

- 2.4.2. Plurilingüisme al centre educatiu
 - 2.4.2.1. Actituds lingüístiques
 - 2.4.2.2. Mediació lingüística (traducció i facilitació)
- 2.4.3. Organització dels recursos humans
 - 2.4.3.1. El pla de formació de centre en temes lingüístics
- 2.4.4. Organització de la programació curricular
 - 2.4.4.1. Coordinació cicles i nivells
 - 2.4.4.2. Estructures lingüístiques comunes
 - 2.4.4.3. Projectes d'innovació
- 2.4.5. Biblioteca escolar
 - 2.4.5.1. Accés i ús de la informació
 - 2.4.5.2. Pla de lectura de centre
- 2.4.6. Projecte del centre
 - 2.4.6.1. Pàgina web del centre
 - 2.4.6.2. Revista
 - 2.4.6.3. Exposicions
- 2.4.7. Xarxes de comunitats virtuals
- 2.4.8. Intercanvis i mobilitat

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

0. Introducció

0.1. Presentació del document

El PROJECTE LINGÜÍSTIC DEL CENTRE és l'instrument que permet assolir els objectius generals referents a la competència lingüística que defineix la normativa vigent. És un document de referència per a la vida del centre. És per tant operatiu i s'ha adaptat a la nova realitat sociolingüística, es fa conèixer a tota la comunitat educativa del centre, i ha de servir com a referent a l'hora de prendre decisions organitzatives i pedagògiques. Caldrà fer-ne una concreció anual.

0.2. Marc normatiu

A [El model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya](#). *L'aprenentatge i l'ús de les llengües en un context educatiu multilingüe i multicultural*,

L'[Estatut d'autonomia de Catalunya](#) determina, en l'article 6, que la llengua pròpia de Catalunya és el català i que és també la llengua normalment emprada com a vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament. En el mateix sentit, la [Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística](#), en l'article 20 defineix la llengua catalana com a llengua pròpia de Catalunya i de l'ensenyament en tots els seus nivells educatius. I la Llei d'educació fixa el règim lingüístic derivat de l'Estatut, que en l'article 143.1 estableix que correspon a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de llengua pròpia i, per tant, determina el règim lingüístic del sistema educatiu amb la finalitat de garantir la normalització lingüística del català. La llengua occitana, denominada aranès a l'Aran, és la llengua pròpia d'aquest territori i és oficial a Catalunya, d'acord amb el que estableixen l'Estatut, la [Llei 35/2010, d'1 d'octubre, de l'occità, aranès a l'Aran](#) i la Llei de política lingüística. Per tant, totes les referències que en aquest document es facin a la llengua catalana seran d'aplicació a l'occità en el cas de l'Aran.

Així, l'article 35.2 de l'Estatut, que regula el sistema educatiu a Catalunya, garanteix a tota la població escolar, sigui quina sigui la seva llengua habitual en iniciar l'ensenyament, el compliment del deure i l'exercici del dret de conèixer amb suficiència oral i escrita el català i el castellà a més de l'aranès, en el cas de l'Aran. Igualment, l'article 50.6 estableix com a principi rector de les polítiques públiques la garantia de l'ús de la llengua de signes catalana. D'acord amb la Llei 17/2010, del 3 de juny, la llengua de signes catalana (LSC) és la llengua pròpia de la comunitat de signants de Catalunya.

La [Llei 17/2010, del 3 de juny, de la llengua de signes catalana](#), a l'article 5, estableix que, en l'àmbit escolar, se'n garanteix l'aprenentatge en la modalitat educativa bilingüe, en què és llengua vehicular d'ensenyament juntament amb el català, i les altres llengües orals i escrites oficials a Catalunya.

La [Llei 12/2009, d'educació](#), reforça la importància del català i el seu aprenentatge com a llengua pròpia de Catalunya i factor d'inclusió social, i fa una aposta per la potenciació del plurilingüisme a les escoles assegurant, com a mínim, un bon nivell d'aprenentatge d'una tercera llengua, d'acord amb el que estableix l'article 44.2 de l'Estatut.

D'altra banda, els currículums prescrits pel Govern de la Generalitat estableixen el marc de competències bàsiques necessàries per aconseguir el plurilingüisme eficaç de tot l'alumnat. Aquests currículums presenten de manera agrupada objectius i continguts lingüístics amb la finalitat de reforçar els elements comuns en totes les llengües i d'afavorir el desenvolupament de la competència plurilingüe i intercultural de l'alumnat.

El [Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius](#), estableix que aquests tenen la responsabilitat de la gestió de les llengües mitjançant el seu projecte lingüístic.

I, finalment, el [Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu](#), a l'article 1, preveu un conjunt de mesures i suports destinats a tots els alumnes, amb la finalitat d'afavorir el seu desenvolupament personal i social i perquè avancin en l'assoliment de les competències de cada etapa educativa i la transició a la vida adulta, en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.

1. Context sociolingüístic

1.1. Entorn lingüístic de l'alumnat i primeres conseqüències

El centre està ubicat a la població de Linyola, que compta amb uns 2700 habitants. Hi ha un arrelament i presència de la llengua catalana en totes les activitats lúdiques, culturals i esportives del poble.

El centre, des del curs 1981/82 i donades les circumstàncies lingüístiques de l'alumnat, es va declarar Escola Catalana. La llengua catalana a partir d'aquest curs es va convertir en la llengua vehicular i llengua d'ensenyament i aprenentatge en totes les àrees excepte en l'àrea de llengua castellana, i llengua estrangera als nivells que corresponia. Amb els anys, la realitat social i lingüística ens fa replantejar i revisar el pes de les llengües com a eina d'ensenyament i aprenentatge, adaptació i cohesió, de manera que aquest tractament va variant, sempre en funció d'aquests esmentats canvis i pensant en donar una resposta educativa que serveixi per assolir els objectius generals lingüístics i els reptes educatius que se'n plantegen.

Quan l'alumnat ingressa a l'escola, la majoria procedeix de la Llar d'Infants del poble (*El Sitjaret*).

Fets els estudis de la incidència de la llengua catalana en els diferents àmbits del nostre alumnat i, en termes globals, les xifres indiquen que:

- A nivell familiar, un 65% (percentatge variable, tot i que gira al voltant d'aquest) de les famílies parlen o entenen el català i les intercomunicacions entre pares i fills es desenvolupen majoritàriament en català.
- A l'escola, un 35% (percentatge variable, tot i que gira al voltant d'aquest) de l'alumnat és d'origen estranger, de manera que les llengües maternes són diverses (àrab, romanès, foute, polonès...), i la gran majoria d'aquestes famílies s'expressen en castellà. També hi ha la presència, tot i que minoritària, de famílies provinents de sud-americana, de parla materna castellana.
- A nivell social, la llengua de comunicació de tota la comunitat educativa, majoritàriament, és el català. A més els nens i nenes tenen la possibilitat de participar en activitats organitzades pels diversos serveis de la comunitat (biblioteca, Serveis Socials, Càritas, "cau"...).
- A nivell social, l'adaptació d'aquests grups de persones novingudes a la nostra realitat, la cohesió social, demana un tractament escolar d'impacte, que té la resposta en la immersió lingüística de l'ensenyament. El principi de la discriminació positiva justifica el tractament vehicular del català com a llengua de convivència, comunicació i relació a l'escola, així com el tractament majoritari d'aquest en els processos d'ensenyament i aprenentatge de les àrees, sense oblidar el castellà com a llengua oficial a adquirir, ni les estrangeres (com l'anglès, prioritàriament).
- A nivell escolar, podem dir que tot el professorat és de parla catalana, i té assolit un nivell òptim de competència per a poder impartir totes les matèries en català i castellà. A més, es participa en cursos d'actualització i, dins del centre, es van realitzant sessions de coordinació entre el professorat, per tal de revisar i aportar millores en la pràctica docent de les llengües.
- El curs 2018-19 es crea a la plantilla el perfil professional de l'anglès, per tal de col·laborar en la millora i implementació d'eines que ens ajudin a un major tractament multilingüe en l'adquisició i expressió dels continguts de les àrees.
- El curs 2020-2021 es crea a la plantilla el perfil professional IAN anglès per tal d'impulsar la llengua anglesa a nivell oral a l'etapa d'educació infantil mitjançant rutines, petites sessions de comprensió oral a partir de contes i espais de joc (racons i tallers intercicle) en llengua anglesa.

Tant en l'àmbit humà com en l'administratiu (projecció interna i externa) la normalització és total.

1.2. Objectius generals del sistema educatiu

1. Garantir, en acabar l'educació obligatòria, el domini equivalent de les llengües oficials (B2 al final de l'ESO i C1 al final del batxillerat).
2. Garantir un grau de competència suficient en una o dues llengües estrangeres (B1 al final de l'ESO i B2 al final del batxillerat de la primera llengua estrangera).
3. Reconèixer i fer presents a les aules i als centres les llengües familiars dels alumnes d'origen estranger i facilitar-ne l'aprenentatge.
4. Capacitar els alumnes per conviure en una societat multilingüe i multicultural.
5. Reforçar el paper de la llengua catalana com a llengua vehicular del sistema educatiu i potenciar-ne l'ús per part de l'alumnat.

6. Garantir l'acollida i l'atenció lingüística de l'alumnat nouvingut, i la seva integració a l'aula ordinària.

2. Tractament de les llengües

Les dues llengües catalana i castellana es configuren en una sola àrea a fi d'evitar repeticions i afavorir la transferència d'aprenentatges entre elles. És per això que des del curs 2017-18 i en la mesura del possible, a partir del cicle mitjà serà el mateix professorat qui imparteixi les dues àrees: català i castellà.

2.1. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge

- La llengua, vehicle de comunicació i de convivència

La llengua catalana serà la llengua vehicular d'expressió i de comunicació del Centre, assolint a l'escola l'estatus de llengua usual que satisfà totes les necessitats lingüístiques (professorat, alumnat, PAS, monitors, personal d'activitats extraescolars, AMPA, Consell Escolar...). Així, la llengua catalana és la llengua de cohesió i integració entre totes les persones del Centre. En aquest sentit, el Centre vetlla pel seu ús en tots els àmbits de convivència i de comunicació quotidiana.

No obstant, degut a la realitat de procedència de les diferents famílies, utilitzem com a llengua de comunicació, relació i administrativa, la castellana quan així s'escaigui.

- L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana
 - Llengua oral

El centre prioritza el treball de la llengua oral en tots els seus registres. Per al centre el paper de la llengua oral és fonamental: cal aprendre a parlar, escoltar, exposar i dialogar per aprendre. Un bon domini de l'expressió oral és bàsic per ser ciutadans i ciutadanes que estiguin preparats per saber expressar de forma raonada i coherent les seves opinions. En acabar l'ensenyament de Primària, l'alumnat té un bon coneixement de la variant estàndard del català de la zona. Per tal d'afavorir l'expressió oral, s'estableix a nivell de centre:

- Estudi i recitat de la poesia.
- Representacions teatrals en qualsevol de les llengües establertes, a la setmana cultural o en altres moments.
- Etc.

També es treballa a nivell oral i/o escrit l'elaboració de contes, col·lectius o individuals, i altres textos narratius. Els contes s'expliquen, posteriorment, a alumnat d'altres cicles.

- Llengua escrita

L'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu aconseguir, al final de l'ensenyament de la Primària, formar lectors i escriptors competents. Per aconseguir aquest objectiu s'aplicaran les orientacions que dona el currículum i es planificaran activitats de lectura i escriptura que tinguin en compte les necessitats educatives i acadèmiques de l'alumnat en els diferents nivells.

En el primer cicle de l'educació primària l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura es farà en català.

Aquest aprenentatge s'iniciarà, no obstant, a P3, tot respectant els ritmes individuals de maduració i de progrés de l'alumnat, i rebrà un tractament progressiu fins acabar la Primària.

També es farà dins un context significatiu per als alumnes, emprant una metodologia global, que serà base per a tot el treball posterior.

Aquest treball es concreta en molt diverses activitats, entre les quals cal destacar:

- Edició de la revista anual escolar *Camamilla*, on hi ha escrits de les diverses activitats i esdeveniments de l'escola, poemes, contes i altres tipologies textuales que es treballen al llarg del curs.
- Experiències telemàtiques: e-mails, intercanvis amb alumnat d'altres escoles, participar en blogs i xarxes virtuals...
- Participació bimensual a la revista local *Barret Picat*, en les que presentem escrits sobre activitats dutes a terme a l'escola.
- Participació al concurs anual de poesia escolar organitzat per l'Ajuntament de la localitat.

- Relació llengua oral i llengua escrita

Al nostre centre hi ha un plantejament integrat de les quatre habilitats bàsiques de la llengua. Aquest plantejament és

compartit per tot el professorat. Es planifiquen activitats des de totes les àrees en què la interrelació de les habilitats és present.

El professorat comparteix que les activitats que tenen aquest plantejament permeten processar la informació i comunicar-la d'una manera més eficaç.

S'utilitza la llengua oral i la llengua escrita com a suport per analitzar, reflexionar i millorar les altres habilitats.

Així les relacions entre llengua escrita i oral són inherents: lectura expressiva, teatre... I les activitats estan ben graduades.

- La llengua en les diverses àrees

El claustre considera que assolir un bon nivell d'expressió i comprensió en català és responsabilitat del professorat de totes les àrees i s'actua en conseqüència. S'han previst els mecanismes adequats de seguiment i d'avaluació, amb els corresponents materials.

El professorat tindrà, doncs, una especial cura per al tractament lingüístic que en surt dels continguts de cadascuna de les àrees, tant en els vessants oral com escrit. Caldrà expressar-se, conversar, raonar, llegir, escriure..., amb el vocabulari de la matèria, amb els raonaments que aquesta exigeixi...

- Continuïtat i coherència entre cicles i nivells

El centre disposa de documents que concreten aspectes metodològics i organitzatius força complets. Aquests documents s'han elaborat participativament i el professorat els aplica. Les programacions i els criteris d'avaluació es revisen conjuntament.

Es disposa d'uns protocols per fer el traspàs d'una promoció d'alumnes quan hi ha un canvi d'ensenyant, quan hi ha un canvi d'etapa i quan hi ha un canvi de cicle. Així doncs, hi ha coordinació amb la Llar d'Infants i el centre de secundària, es traspasa informació de l'alumnat i també d'aspectes metodològics.

Les reunions de coordinació de nivell i les reunions de coordinació entre cicles estan planificades d'una manera sistemàtica. El professorat s'organitza en equips intercicles per establir línies d'intervenció coherents amb l'alumnat i amb la resta dels nivells escolars.

- Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular:

El grau d'incidència de la immigració a la comunitat linyolenca ha augmentat de manera considerable al llarg dels darrers anys, i ha repercutit d'igual manera en l'augment de l'alumnat nouvingut a l'escola. Amb els recursos que s'hi han esmerçat, ara per ara, aquest impacte ha estat absorbible.

El Centre garanteix l'aprenentatge de la llengua catalana als alumnes nouvinguts, amb una adequació del currículum i del procés avaluatiu.

L'escola disposa d'un document: El **Pla d'Acollida**, on hi consten un conjunt d'actuacions i mesures organitzatives i curriculars, per tal de facilitar la integració de l'alumnat estranger.

El centre disposa d'una **Aula d'Acollida** (que es posa en activitat quan el percentatge d'alumnat nouvingut és suficient, sempre d'acord als criteris del Departament d'Educació), de manera que la persona responsable ha de col·laborar amb la resta del professorat per establir la implementació de metodologies d'aprenentatge inicial de la llengua i per facilitar una instrucció en totes les àrees. Tot això queda recollit en el **PI** on hi ha les dades personals de l'alumne i la seva programació.

L'escola compta, també, amb un coordinador lingüístic, d'interculturalitat i cohesió social (**CLIC**), que desenvolupa les tasques pròpies del seu càrrec.

- Atenció de la diversitat

El català serà la llengua utilitzada per als alumnes amb necessitats educatives especials. El centre, amb la col·laboració dels serveis educatius ha establert els mecanismes per atendre la diversitat de l'alumnat, tenint en compte estratègies que fan referència a la participació de l'alumnat al seu aprenentatge, a la col·laboració entre iguals i a l'ús de materials diversos.

- Avaluació del coneixement de la llengua

El centre entén l'avaluació com una part del procés d'ensenyament i d'aprenentatge que ha de servir per responsabilitzar l'alumnat del seu propi aprenentatge. El centre disposa d'indicadors i de mecanismes de seguiment, que inclouen l'ús de la llengua, i que permeten l'aplicació dels criteris d'avaluació al llarg dels cursos i permeten prendre decisions vers l'organització del currículum i la metodologia.

S'avaluen les competències de les dimensions comunicativa i literària en contextos comunicatius i de treball per tasques escolars.

- Materials didàctics

Al nostre centre s'apliquen criteris compartits per a la selecció dels materials, entesos com tots els recursos que ens poden servir per a l'aprenentatge en totes les àrees.

El centre ha establert una seqüència didàctica per al tractament de la dimensió literària al llarg de tota l'etapa, tot aplicant propostes didàctiques compartides per tot el professorat.

Quant als **llibres** de text i al material de treball en les tres llengües que s'imparteixen al centre es tindrà en compte l'elecció d'una mateixa línia editorial (que pot variar segons la llengua), per tal de garantir la continuïtat i la progressió en els continguts de l'àrea. Pels canvis dels llibres, es tindrà en compte l'opinió de tot el professorat implicat, responsabilitzant-se el/la Cap d'Estudis. Val a dir que des de fa uns cursos, les llengües es treballen amb material elaborat pel professorat. Cada nivell o cicle tindrà un llibre de contes i/o lectura, en català i/o en castellà, de manera que es facilitarà un treball conjunt de nivell.

A 3r s'inclourà el treball del diccionari de català i a 4t el de castellà. S'ampliaran les tipologies dels diccionaris als nivells del cicle superior.

2.1.2.10 Metodologia lecto-escriptora

L'aprenentatge lectoescriptor, realitzat en llengua catalana, s'inicia a P3, es continua a P4 i se sistematitza a P5, bo i procurant una continuïtat al primer cicle de Primària.

L'aprenentatge es farà dins un context significatiu per als alumnes, emprant una metodologia global.

El PCC garantirà aquest aprenentatge global, amb una proposta metodològica específica que unifica el treball a realitzar al llarg de tots els cursos del centre.

- El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe
2.1.3.1. Informació multimèdia

El centre ha aplicat de manera continuada un criteri de desenvolupament del programari i dels suports digitals que produeix, basat en la prioritització de la llengua vehicular (llengua catalana) i, en conseqüència, hi ha adaptat plenament les eines digitals amb què treballa.

2.1.3.2. Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum

El centre treballa la diversitat lingüística per formar parlants plurilingües i interculturals, per la qual cosa cal l'assoliment de la competència plena del català i del castellà. El treball es basarà en el respecte de la diversitat lingüística, el desig d'aprendre altres llengües i d'aprendre de totes les llengües i cultures. En aquest sentit, l'aprenentatge de totes les llengües que s'imparteixen al centre esdevé força més motivat. Aquesta diversitat lingüística, doncs, s'aprofita per al desenvolupament d'activitats relacionades amb el currículum.

2.2. La llengua castellana

- L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana: 2.2.1.1. Introducció de la llengua castellana

El centre té en compte la realitat sociolingüística de l'alumnat i es busquen els materials adequats a la realitat del medi, del centre i individual.

Hi ha continuïtat i coherència metodològica entre el que es fa en català i el que es fa en castellà.

Es té clar que l'objectiu final és que l'alumnat tingui el mateix nivell de llengua catalana que de llengua castellana i s'aconsegueix.

Tot i que el treball de la llengua castellana estarà lligat al de la catalana, es tindran en compte els continguts, les estructures comunes i la metodologia, mirant d'evitar repeticions (transferint els continguts del català al castellà) i atenent l'especificitat dels continguts (que se centraran en els aspectes diferencials i específics, tant en la fonètica, la semàntica i l'ortografia com en la gramàtica).

Malgrat tot, l'Escola El Sitjar vetllarà perquè els infants d'educació infantil i del cicle inicial d'educació primària, els pares, mares o tutors dels quals sol·licitin que els seus fills o filles rebin l'ensenyament en llengua castellana, siguin escolaritzats en aquesta llengua mitjançant atenció i suport material individualitzats. Els mestres del cicle s'han d'organitzar per prestar aquesta atenció, de manera que es faci compatible la pertinença al grup classe amb l'especialitat dels seus aprenentatges.

2.2.1.2. Llengua oral

A l'Escola El Sitjar es treballa habitualment la llengua oral en el castellà en tots els cicles, tot emprant diverses modalitats de textos orals (entrevistes, conversa, dramatització...).

La llengua castellana s'introdueix a nivell oral al primer curs del cicle inicial, per arribar a transferir al castellà els aprenentatges assolits.

Malgrat tot a l'etapa d'Infantil ja s'inicia el treball oral de la llengua castellana en sessions de curta durada (una mitja hora). La càrrega del llenguatge escrit adquireix especial importància als cicles mitjà i superior de Primària, tot i anant augmentant progressivament al llarg dels cursos, però sempre sense deixar el treball en base a l'oralització.

2.2.1.3. Llengua escrita

Amb la llengua escrita es pretén aconseguir formar lectors i escriptors competents. Així, es tenen en compte l'aplicació de les orientacions del currículum i es planifiquen activitats de lectura i escriptura que donin resposta a les necessitats comunicatives i acadèmiques de l'alumnat en els diversos nivells.

Les activitats que es proposen per a la lectura i l'escriptura, tenen uns objectius clars, compartits amb l'alumnat i contínuament són revisats per tal de millorar-ne ambdues habilitats.

Aquestes activitats estan també ben seqüenciades, en funció del procés d'ensenyament i dels resultants que es van obtenint, la qual cosa implica un treball força coordinat entre el professorat de llengua castellana.

2.2.1.4. Activitats d'ús

A l'Escola El Sitjar té previst, per cicles, un seguit d'activitats puntuals d'incentivació de la llengua castellana, consensuades per l'equip docent, però no totes tenen continuïtat, ja que poden variar de curs en curs.

El centre preveu l'ús de la llengua castellana en la projecció del treball curricular fora de l'aula d'aprenentatge, bàsicament amb suports comunicatius, com la revista escolar *Camamilla*.

El centre assegura, també, la presència dels recursos TIC i audiovisuals per a l'aprenentatge de la llengua castellana, com a mitjà d'accés a material divers, que permet atendre als diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, a més de la vàlua afegida que aquestes eines tenen en el desenvolupament d'estratègies per a la cerca i el tractament de la informació i per a la difusió dels resultats de les tasques d'aprenentatge.

2.2.1.5. Castellà a les àrees no lingüístiques

A part de les sessions de llengua castellana, es fan també sessions de lectura en castellà, recitats de poemes i de contes en jornades culturals, es fan dramatitzacions públiques en castellà, les sessions de religió i valors s'imparteixen en llengua castellà així com també alguns continguts de l'àrea de plàstica, es veuen pel·lícules en aquesta llengua, també es pot utilitzar aquesta llengua per cercar informació bibliogràfica o continguts digital a la web, entre altres usos.

Sobretot aquestes iniciatives intenten potenciar l'aspecte comunicatiu, instrumental i motivador de

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
ESCOLA "EL SITJAR"

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE

l'ensenyament/aprenentatge de la llengua castellana.

2.2.1.6. Alumnat nouvingut

El centre s'ha plantejat els mecanismes per tal que l'alumnat que s'incorpora tardanament al sistema educatiu i que no coneix cap de les dues llengües oficials, en acabar l'ensenyament, conegui ambdues de la mateixa manera.

Així, en una primera fase s'ha assegurat l'adquisició d'un nivell bàsic de la llengua catalana de l'alumnat nouvingut. Posteriorment s'inicia l'ensenyament de la llengua castellana, sempre contemplant allò que ja sap l'alumnat de la llengua catalana, i la presència del castellà en la societat.

En el cas de l'alumnat nouvingut que ja coneix la llengua castellana, realitzarà la matèria d'aquesta llengua amb normalitat des de l'inici amb el seu grup de referència.

2.3. Altres llengües

- Llengües estrangeres
 - Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa

L'ensenyament/aprenentatge de la llengua estrangera es comença a Educació Infantil i en aquesta etapa és bàsicament un treball oral. De moment, al centre no s'imparteix cap altra llengua estrangera més, però sí que a partir d'aquest curs s'ha introduït l'anglès en l'assignatura de Plàstica a primària, en unes dues sessions setmanals.

Per una altra part, no es considera viable en el moment actual l'ensenyament d'una segona llengua estrangera a cicle superior, optativa per als i les alumnes. Es deixa, però, la porta oberta a la possibilitat d'introduir-la, sempre que el claustre (prèvia aprovació del Consell Escolar) ho consideri adient.

- Desplegament del currículum

El centre estableix criteris perquè la programació s'estructuri a partir d'activitats d'aprenentatge que són rellevants i globals, integren reptes lingüístics i cognitius i condueixen a un producte final. Aquestes activitats requereixen l'ús de la llengua estrangera en base a una estructura seqüencial de construcció del coneixement, i es porten a terme agrupaments de diversa tipologia (individual, parelles, grups). El procés didàctic acaba amb una reflexió sobre el procés i el resultat final. El centre concreta anualment les mesures que cal prendre per assegurar: una distribució coherent de continguts, la creació de contextos d'ús de la llengua i com es dona resposta als diferents estils d'aprenentatge, i se'n fa un seguiment. No es descarta, però, quan les circumstàncies ho requereixen i sempre d'acord amb les possibilitats dels recursos humans que disposa el centre, de reestructurar els grups, almenys al cicle superior, per tal d'adaptar-se millor als diferents ritmes d'aprenentatge dels alumnes.

- Metodologia

El professorat de llengües estrangeres han consensuat que la metodologia emprada ajudi a adquirir els coneixements i habilitats necessàries, de manera transversal i interactiva, per tal que la comprensió i la reflexió estigui adequada a cada situació. Se'n fa una valoració i seguiment, dinamitzats per la mestra que ocupa la plaça singular d'anglès, que és qui té assignada aquesta funció.

El treball metodològic es basa en els criteris generals que segueixen: desenvolupament d'activitats de caire global i oral en tots els nivells, anant introduint el llenguatge escrit de forma progressiva als cicles de Primària, sobretot a partir de 2n.

- Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

Periòdicament es revisen els llibres de text i els materials didàctics que es faran servir el curs següent segons les necessitats de l'alumnat. Es preveuen materials que serveixin per a l'ampliació i reforç dels coneixements.

Aquests materials seran diversos en input i output, així com variats, des dels més manipulables als més abstractes, sense descartar el treball en paper ni aquells que empen les noves tecnologies.

- Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

Per atendre els diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat i per la motivació que aquestes eines comporten, i per diversificar els models lingüístics presents a l'aula, el centre utilitza els recursos tecnològics i audiovisuals existents sempre tenint en compte la diversitat de l'alumnat i l'exploració de noves possibilitats.

- L'ús de la llengua estrangera a l'aula

Tenint en compte que la llengua s'aprèn usant-la i com que l'aula de llengua estrangera s'ha d'entendre com un espai per poder estar en contacte amb la llengua en qüestió, el professorat que hi intervé l'utilitza com a llengua habitual amb l'alumnat per tal de què aquests vagin adquirint seguretat i confiança en sí mateixos i es llencin d'una manera progressiva a parlar l'anglès.

Fora de l'aula s'intenta que també hi pugui haver contacte amb aquesta llengua (articles a la revista escolar, petites representacions i/o explicació de contes a altres grups de nens, lectura en anglès, auxiliars de conversa, projectes internacionals,...; s'ha iniciat també un bloc en anglès per revisar conceptes ja treballats a l'aula...)

- Estratègies d'ampliació de l'oferta de llengües estrangeres
 - Aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera

Aquest curs hem començat a impartir continguts de l'assignatura de Plàstica en llengua anglesa a primària. El temps que s'hi dedica és d'unes dues sessions setmanals. Es divideix el cicle en diferents grups d'alumnes i rotativament un grup realitza l'activitat i la resta passa per un altre taller impartit en català o castellà.

2.3.2 Llengües complementàries procedents de la nova immigració

El centre facilitarà la realització de classes de llengua d'origen, en horari extraescolar, que estaran obertes a les persones que familiarment parlen aquesta llengua, així com al conjunt de l'alumnat les famílies del qual també hi vulguin participar. El coneixement de les altres llengües i cultures esdevé una inigualable oportunitat de conèixer les cultures d'altri, així com de valorar el bagatge cultural i lingüístic que ens aporta a la nostra societat, sempre de cara a oferir una millor acollida i una més gran cohesió social.

2.4. Organització i gestió

- Organització dels usos lingüístics
2.4.1.1. Llengua del centre

El centre, com a referent d'ús de la llengua que és, té els seus rètols, els murals, la decoració i l'ambientació en general, en català. Val a dir que a la pràctica aquest acord es respecta en general.

2.4.1.2. Documents de centre

Els documents del centre (PEC, PLC, NOFC, PGA), que reflecteixen els continguts i referents de la llengua catalana, són revisats i actualitzats amb periodicitat, els coneix tot el professorat, ja que és en sessió de claustre que són consensuats i aprovats, i es tenen en compte en la diversitat d'actuacions, de manera que s'eviten contradiccions entre aquests continguts i les esmentades actuacions.

Per una altra part, la comunitat educativa n'haurà de ser coneixedora dels continguts, tot i que en una versió reduïda. Caldrà fer-ne arribar a les famílies i institucions locals relacionades amb l'escola, així com elaborar-ne la versió reduïda i penjar-la a la web del centre.

2.4.1.3. Ús no sexista del llenguatge

En tots els documents del centre es tenen en compte els criteris d'utilització d'un llenguatge ni sexista ni androcèntric. En general es treballa transversalment en les àrees del currículum, ja que s'entén la paraula com una eina de transformació, de manera que a l'alumnat s'intenta donar-li eines per a superar tota mena d'estereotips i perquè puguin tenir actituds crítiques davant dels continguts de risc que denigren les persones per motius de sexe, o que els associen a imatges tòpiques que esdevenen vehicles de segregació o desigualtat.

2.4.1.4. Comunicació externa

El centre educatiu empra el català en les seves comunicacions internes (actes, comunicats, informes...) i en la relació amb corporacions públiques de Catalunya, institucions i empreses.

També utilitza la llengua catalana en les comunicacions i les notificacions, dins l'àmbit lingüístic català, sens perjudici del dret dels ciutadans i ciutadanes a rebre-les en castellà, si ho demanen.

Durant el període d'acollida al centre, sempre que sigui possible, es faran comunicats bilingües (català/llengua d'origen) per a les famílies novingudes. En aquest sentit, el centre disposa d'una sèrie de documents ja prèviament traduïts, que ens serveixen per establir els primers contactes i informacions amb el màxim grau de comprensió possible, per ambdues parts.

2.4.1.5. Llengua de relació amb famílies

L'escola fa del català la seva llengua de treball i de projecció interna i externa.

El desconeixement del català, per part d'algunes famílies, no suposa que quedin excloses de les activitats del centre, però tampoc comporta una renúncia a l'ús de la llengua, ja que aquesta esdevé una oportunitat per a la integració de les famílies de l'alumnat i per a la normalització i extensió del seu ús.

Així doncs, el centre ha acordat que tots els professionals del centre s'adreçaran habitualment en català a les famílies de tot l'alumnat, tot i que en cas que calgui, ens adaptem a les necessitats de l'interlocutor.

2.4.1.6. Educació no formal

2.4.1.6.1. Serveis d'educació no formal

Els serveis d'educació no formal del centre (servei d'acollida matinal, menjador escolar, activitats extraescolars, etc.), coneixen i fan seves les orientacions i propostes, pel que fa al català com a llengua d'ús i al tractament de la diversitat lingüística.

En aquest sentit, el centre vetlla i en fa el seguiment perquè aquest ús lingüístic del català es doni amb l'extensió que aquí es declara.

2.4.1.6.2. Activitats extraescolars

En l'organització i la realització de les activitats extraescolars (tallers, educació no formal de l'AMPA, Esport a l'escola, etc.), el centre vetlla perquè se segueixin els mateixos criteris que s'han establert al nostre projecte lingüístic.

Així, els responsables d'aquestes activitats s'han d'adreçar sempre en català a l'alumnat, i s'ha de preocupar que aquest s'expressi també en aquesta llengua.

Val a dir, per una altra part, que per aquest ús extensiu del català i per al tractament de la diversitat lingüística, els responsables de les activitats extraescolars coneixen i fan seves les orientacions i propostes que el centre fa, i que aquest haurà de facilitar els mecanismes oportuns per a la seva adient formació i per a la coordinació i avaluació de les actuacions que es porten a terme.

2.4.1.7. Llengua i entorn

El centre treballa en xarxa amb altres centres, altres administracions o entitats de l'entorn, per tal de garantir la continuïtat i la coherència educativa en termes de l'ús de la llengua catalana, la interculturalitat i la cohesió social.

- Plurilingüisme al centre educatiu

2.4.2.1. Actituds lingüístiques

Segons la Declaració Universal dels Drets Lingüístics, *tothom té dret a ésser reconegut com a membre d'una comunitat lingüística i, si s'estableix en el territori d'una altra, té el dret i el deure de mantenir-hi una relació d'integració.*

Així doncs, el centre ha de tenir en compte la diversitat lingüística de l'alumnat i aprofitar-la, tant per afavorir l'autoestima com per enriquir el currículum i les activitats quotidianes.

El centre ha d'elaborar un programa específic sobre la diversitat lingüística, interculturalitat i resolució de conflictes, a desenvolupar des de la tutoria, amb les famílies i en les activitats extraescolars, incorporant aquests en la cultura de centre i en les pràctiques quotidianes.

2.4.2.2. Mediació lingüística (traducció i facilitació)

A partir de la revisió periòdica, quan convé es van incorporant noves actuacions o reforços d'ús del català. També el centre té establertes unes mesures de traducció de documents o informacions en el moment de l'acollida a les famílies novingudes, i es facilita documentació bilingüe (català/castellà) a tothom que ho demani explícitament.

S'intenta així que tots els membres de la comunitat educativa desenvolupin un ús lingüístic favorable a la llengua catalana, i es garanteix que totes les activitats administratives i les comunicacions (internes i externes) siguin en aquesta llengua.

Això no obstant, no impedeix que es portin a terme mesures de traducció en els períodes d'acollida de les famílies de l'alumnat novingut, es faciliti documentació bilingüe i s'atengui oralment en castellà a aquelles persones que expressament ho demanen.

- Organització dels recursos humans
 - El pla de formació de centres en termes lingüístics

El pla de formació de centre promou activitats de formació, d'acord amb el seu pla de formació específica, com a mesura professionalitzadora i com a element de cohesió del treball en equip dels docents.

El centre porta a terme cada curs una autodiagnosi, amb les necessitats de formació relacionada amb els objectius de millora, de manera que es disposa d'una eina que facilita de la identificació de les necessitats de formació.

De tot, se'n desprèn un seguit de projectes de formació en les diverses àrees, en els mètodes de treball i noves tecnologies.

A la vegada es contempla oferir formació de la didàctica de les llengües recollides al PLC. Aquests projectes queden reflectits en el pla de formació que el centre ha elaborat aquest present curs 2007-08, i en el PAC, i tenen un caràcter canviant, sempre d'acord als processos de revisió dels mateixos i de les necessitats que vagin sorgint amb el temps.

- Organització de la programació curricular
 - 2.4.4.1. Coordinació cicles i nivells

A l'hora d'organitzar globalment la programació curricular de les àrees de llengües, perquè respongui a les necessitats reals de l'alumnat del centre, hi ha establerts al llarg dels cursos un seguit de sessions de coordinació en els àmbits intracicle, intercycle i interetapes.

En aquestes reunions, centrades en el tractament de la llengua catalana, s'aborden també el castellà i la llengua estrangera.

2.4.4.2. Estructures lingüístiques comunes

Es garantirà que les estructures lingüístiques comunes, que es faran en català, serveixin com a base per a l'aprenentatge de les dues llengües.

S'han establert uns criteris conjunts d'àrea que permetin reforçar i no repetir elements que siguin comuns entre les llengües i així afavorir la transferència d'aprenentatges entre elles. Aquests criteris s'han d'anar revisant amb el temps.

L'acord al que s'ha d'arribar ha d'involucrar tot el professorat de l'àrea de llengua, tot considerant els principis bàsics de la seva metodologia: evitar repetició de continguts, evitar l'anticipació d'aprenentatge, atendre l'especificitat dels continguts.

2.4.4.3. Projectes d'innovació

El centre ha participat en els projectes d'innovació *Erasmus+*, *AraEscriu*,... que han de repercutir en tota l'escola, pel que fa a l'ensenyament-aprenentatge de les llengües en el currículum.

Actualment, el centre participa al programa PACTE (Programa d'Acceleració per a la transformació educativa) que ens aporta eines per a reflexionar sobre la pràctica docent i avançar cap a un ensenyament més competencial.

- Biblioteca escolar

El centre té una biblioteca amb un fons documental suficient per donar resposta a les necessitats d'informació de la seva comunitat educativa. Aquests documents estan escrits en català, preferentment, però també s'ha tingut en compte la incorporació de documents escrits en les altres llengües del currículum, així com en les de la nova immigració.

Pel que fa a les activitats de foment de la lectura i accés i ús de la informació, la biblioteca participa activament i treballa conjuntament amb la biblioteca pública del poble, a més de les iniciatives que desenvolupa dins el mateix centre.

- Accés i ús de la informació

Es treballa en relació a altres àrees, projectes...

- Pla de lectura de centre

El centre disposa d'un PLEC, i es realitzen diferents activitats d'animació a la lectura impulsades per diferent professorat i cicles des de la biblioteca de l'escola i la del municipi.

- Projecció del centre
- Pàgina web del centre

El blog del centre és un recurs interactiu compartit i utilitzat per tota la comunitat educativa i s'han establert els mecanismes per actualitzar-lo constantment. En aquest s'hi pot trobar tota la informació que famílies i alumnat necessiten: documentació, informacions diverses, sortides, activitats escolars i extraescolars, projectes, festivals... Tot i que la llengua de comunicació és la catalana, no es deixen de contemplar en la castellana i l'anglesa.

- Revista (*Camamilla*)

El centre té una revista que permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. Serveix per treballar el llenguatge periodístic i per difondre les activitats i els treballs en què es participa. Es té clar el paper del català com a llengua vehicular, però no es descarten articles o apartats en les altres llengües en què es treballa al centre.

És una revista anual que es publica digitalment per Sant Jordi i fa un recull de les activitats dutes a terme per la Setmana Cultural.

- Exposicions

Durant el curs, el centre organitza diverses exposicions dels treballs i materials que es van realitzant al llarg del mateix. Així mateix en rep altres provinents d'ens de l'entorn (biblioteca local, Consell Comarcal, Generalitat...). Aquestes exposicions tenen un contingut lingüístic i s'exposen i es treballen indistintament de la llengua en la qual ens arriba.

- Xarxes de comunitats virtuals

El centre potencia la participació en xarxes de comunitats virtuals, sobretot adreçades a l'alumnat, per treballar els aspectes relacionats amb el currículum, l'ús i coneixement de les diverses llengües presents al centre, ús i coneixement de les possibilitats de les noves tecnologies, com a eines de comunicació, intercanvi d'experiències, vivenciant l'augment dels recursos que un té a l'abast, i la pròpia formació.

L'escola fa anys que s'ha unit a la iniciativa d'utilitzar l'espai dels *blogs*, que ofereix la xarxa telemàtica de la XTEC, i ho fa de manera extensiva en tots els cicles i diversos àmbits escolars.

- Intercanvis i mobilitat

El claustre considera que els alumnes que participen en projectes que potencien la seva competència lingüística tenen més recursos i estratègies per accedir als altres aprenentatges. Així, el centre pot participar en diverses modalitats d'intercanvi, les quals són compartides per la comunitat educativa.

A grans trets, es podrien resumir els intercanvis i desplaçaments que es porten a terme com els que segueixen: jornades de coneixement del nou àmbit escolar que espera a l'alumnat que deixarà el centre per accedir a l'IES al qual estem adscrits; jornades per explicar a l'alumnat d'Infantil un conte, per part dels nens i nenes del Cicle Superior; excursions diverses per tot el territori de Catalunya i pels indrets més propers al centre i/o el poble on s'ubica aquell; Erasmus+....

- 2.4.2 Gestió de les activitats i dels recursos disponibles.

Mitjançant la Memòria anual, s'avalua l'assoliment dels objectius que s'han previst en la programació general anual, d'acord amb els criteris, els indicadors i els procediments d'avaluació definits en el projecte educatiu del centre i, en el cas dels centres públics, concretats en el projecte de direcció. És per aquest motiu que, en funció dels resultats assolits en les proves internes i externes del centre, es poden organitzar noves activitats a través de la programació general anual o redistribuir determinats recursos amb la finalitat de millorar els resultats acadèmics.